

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

У име Његовог Величанства Краља Петра I. Његово Височанство Наследник престола Александар, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара четврте класе Министарства унутрашњих дела Александра Јов. Кузмановића, секретара исте класе антропометриско-полицијског одека Министарства унутрашњих дела у Пожаревцу, — по потреби службе; и

за писара друге класе антропометриско-полицијског одека Министарства унутрашњих дела у Пожаревцу Драгутина Васића, комесара железничке полиције у Нишу у рангу писара друге класе истог Министарства — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. марта 1910. год. у Београду.

У име Његовог Величанства Краља Петра I., Његово Височанство Наследник престола, Александар, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за комесара железничке полиције у Нишу, у рангу секретара треће класе Министарства унутрашњих дела, Мањола Мрвића, административног чиновника друге класе железничке Дирекције; и

за комесара железничке полиције у Ристовцу, у рангу среског начелника треће класе, Душана Ђорђевића, бившег комесара београдске савске полиције.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. марта 1910. год. у Београду.

У име Његовог Величанства Краља Петра I. Његово Височанство Наследник престола, Александар, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара прве класе среза левачког Александра Грујића, полицијског писара исте класе среза жупског, — без права на путне и селидбене трошкове; за полицијског писара прве класе среза расинског Косту Пешића, полицијског пи-

сара исте класе среза жупског — без права на путне и селидбене трошкове;

за полицијског писара треће класе начелства округа ваљевског Драгишу Кунџића, полицијског писара исте класе среза левачког — по потреби службе; и за полицијског писара треће класе среза жупског Александра Југовића, полицијског писара исте класе среза расинског — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. марта 1910. год. у Београду.

У име Његовог Величанства Краља Петра I., Његово Височанство Наследник Престола, Александар, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих Дела, а на основу чл. 6. закона о местима решити:

да се Врњачка Бања са својим реоном, по изјављеној жељи становника, прогласи за село под именом: село Врњачка Бања — с тим, да и даље остане у саставу општине врњачке.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. марта 1910. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ИЗ ПРИМЕНЕ § 471. ГРАЂ. СУДСКОГ ПОСТУПКА

Најчешће и најважније питање, са којим се срастају полицијске власти при извршењу пресуда, јесте оно о занимању — статусу — дужника, у вези са питањем, да ли се благодејање из § 471. односи на време учињеног задужења или на време извршења осуде.

И ако ова законска одредба постоји већ толико деценија, ипак је горње питање све до сада остало нерешено и отворено, јер га и судови и административне власти разнолико решавају.

Многобројне су одлуке судске и административних власти, где се један пут нашло да је благодјање, о коме је реч, везано за статус дужника из времена задужења и за имање које је у то доба имао; а други пут, опет, да се само мора

гледати на његово занимање у доба писања имања, и на број пореских глава, које се тада затеку.

Кад би изнели у целини одлуке Касационог Суда од 15. октобра 1902. год. Бр. 7767; 8. маја 1903. г. Бр. 2980; 22. августа 1903. год. Бр. 5319; 10. августа 1902. год. Бр. 4950; 10. јануара 1901. год. Бр. 259; даље одлуке Државног Савета од 28. маја 1903. г. Бр. 4645 и 11. августа 1906. г. Бр. 5167, које моментано имамо пред собом, онда би се видела сва неједнакост оцене овога питања.

Сам тај факат, што се једна законска одредба може овако разнолико тумачити, казује, да је она нејасна, и да својом неодређеношћу пружа могућност, да се у оцени њеној грешни, те се самим тим истиче и потреба, да се она објасни законодавним путем, а докле то не буде, онда бар свестраном оценом и начелном одлуком Касационог Суда у смислу чл. 16. његовога устројства.

То је потребно, велимо, колико за један добар правни поредак, толико и за заштиту интереса полицијских чиновника, који врше продаје имања, и долазе у тај незгодан положај, да им продаје буду ништене и они осуђивани на плаћање трошкова.

Ма које гледиште заузела начелна одлука Касационог Суда, она ће утврдити једнообразност бар за оно време, докле се не дође до законодавног објашњења, а то је голема добит и за веру у правни поредак и за јавни кредит, пошто ће се одређено знати и положај оних који се задужују, и очекивања законске заштите оних, који новац дају.

Како, у осталом, ово питање посведневно забавља и одузима времена и централним административним властима и самој Касацији, очекивати је да ће се оно ускоро привести крају.

Али како његово правилно решење није везано само за интересе, које смо напред истакли, него има један много шири значај за наш целокупни државни живот, ми налазимо, да оно треба бити и предмет оцене шире јавности.

Због тога ћемо и сами изнети шта мислимо и како ми гледамо на благод-

јање, о коме говори поменуто законско наређење.

Дакле, признавајући и сами, да од познатих одлука судских и административних власти, већина нагибе томе мишљењу, да су статус дужника и благодетеља везани за време задужења, ми ипак налазимо, да то гледиште не одговара ономе задатку, који се хтео постићи оним наређењем § 471. грађ. суд. поступка, које, противно принципу слободног располагања имовином, чини позната ограничења.

Полазећи одатле, да наређења § 471. грађ. судског немају свога извора у начелима грађанског права, нити су резултат правичности у опште, ми им постанак налазимо у обзирима нужности и целесходности.

На име, да би се наше социјалне прилике, створене после ослобођења Србије, одржале и развијале у правцу који би спречило материјално опадање нашег сељачког сталежа, узаконена је ова политичко-економска мера, да овај нити може задужити, нити сам отуђити извесно своје имање.

Та тежња претпостављена је јавном кредиту, и остављено зајмодавцима да се према овоме ограничењу управљају, не забрањујући им да и даље кредитирају сељака, ако рескрирају да буду оштећени ако својом несмотреношћу даду зајам и онима, који немају више имања он *наглавице* (онога што им закон штити), или ако дозволе да одуговлачењем наплате дођу у тај положај.

Узимајући, да је законодавац имао тежњу, да у најширим границама изведе ову заштиту сељачког сталежа, ми се никако не можемо измирити са тим, да је он статус дужника и благодетеља везао за време задужења.

Јер, ако би се наређења § 471. тако разумела, онда би се одмах морало признати, да је тај циљ промаћен још при самом доношењу закона.

Ако би се, понављамо, узело: да је заштићена од продаје само она *наглавица*, која је била потребна оцу приликом задужења, а да се те заштите лишавају његови синови, који се као пунолетни затеку у доба извршења пресуде о наплати тога дуга, онда би ова економско-политичка мера била безначајна, јер не би спречила сељачки пролетаријат, који би се из године у годину множио и постојао опасан за државни живот, пошто се индустрија није развијала упоредо са његовим рашћењем те да га прихвати и створи могућност за његову егзистенцију.

Кад ове додамо и ту околност, да § 471. поменутога закона говори само о *тренутку пописа* за извршење пресуде, не говорећи ништа о томе од кад је и како дошла осуда, па том приликом ставља познату заштиту имовине за све пореске главе, онда се мора и узети, да он и статус и благодетеља везује за време извршења наплате, а не за доба задужења.

Само тако схваћена ова одредба одговарала би и тежњи законодавца онога времена и сувременој потреби нашег друштва.

Само тако, понављамо, јер потреба одржања сељачког сталежа постоји и да-

нас скоро у истој мери, у којој је постојала при доношењу поменуто економско-политичке мере.

Без ње, и ако овако погрешно размеване, ми би имали легијоне сељачког пролетаријата, који би потресао основе државе.

Нама није странао, да многи споре значај овој одредби и налазе да је она више штетна за наше финансијско јачање, јер ограничава стварање великих поседника и јаких пореских извора, али ми смело тврдимо да је ово заблуда, и да је ово ограничење имало благотворног утицаја на наше економске прилике, и да ће их имати све дотле, докле се индустрија не развије у земљи дотле, да онај, који остане без имања паће хлеба у фабрици.

Истина о овоме нема никаквих ближих статистичких података, али за овакву оцену они чак нису ни потребни, јер је поменути факат несумњив.

Ми и сами не идемо тако далеко у тврђењу, да ће ова мера моћи остати вечита, и да ће она спречити процес економскога пречишћавања, који је у другим земљама већ зааршен, али треба да нам је тежња да га потиснемо што даље од садашњости.

Издигући заштиту сељачког сталежа, још за друго време, као један од големих општих државних интереса, ми налазимо да у овоме нећемо бити усамљени.

Дим. С. Калајић

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

11. Да је Делфина Дисар доиста видела факте, које саопштава; да је говорила истину као честита и савесна жена, она би се пожурила да своју сведоцбу одмах достави власти, а не би се устезала скоро недељу дана. Доцније ћемо видети мотив овог устезања и узрок који ју је принудио да се пријави полицији у циљу сведочења. Овај дуг размак времена, у коме је Делфина ћутала, претпоставка је неискрености у њеном казивању.

12. Полицијски официр г. Спител, који је саслушао Делфину, изразио се о њој једног дана, али сувише доцне, овим речима: „То је угурсуз жена. Кад је човек ништа не пита, она говори без престанка. Чим јој се постави какво прецизно питање, она не зна шта да одговори, или одговара чудновато и околно. Показали смо јој једну слику и питали је: да ли у њој познаје човека са пакетом? Одговорила нам је: „Лице тешко могу да познам, али има једна ствар које се добро сећам: човек је носио ципеле на дугмета.“

Овај одговор најбоље показује стање сведокове душе и његову савремену несвесност.

Порекло ове сведоцбе.

Испитајмо сада генезу ове сведоцбе, и потражимо којим је путем и у коме моменту дошла до власти.

Оне ноћи кад је злочин извршен, Делфина се вратила кући у поноћ и четврт.

Одмах је легла у постељу и заснула првим, тешким и дубоким сном. У 2 часа изјутра њено собно друштво било је изненада пробужено. На улици се чула ларма и вика. Шарлота, њена млађа сестра, буди се прва, устаје нагло, отвара прозор, посматра и слуша. На улици стоји, у потпуној спреми за службу, један полицијски агент, по изгледу узбуђен. Она у њему познаје „Plotevoc“-а, који беше дошао да хитно позове свога колегу „Господина Виктора“, који је становао пред Дисарових. Агент Виктор појављује се на прозору и пита за узрок изненадног узнемиравања. „Обуците се одмах и похитайте у дивизијски комесаријат. Извршен је страховити злочин. Једна мала девојчица силована је, убијена и исечена на комаде. Један део њеног тела нађен је око поноћи у улици „Hirondelles“, пред кућом бр. 22, а према улици „Fleurs“, у једном пакету од угасите хартије. Дођите што пре. Цела полиција је мобилизована да би се извршила потера по кварту.“

Шарлота млада девојка од 22 године, понавља оно што је чула с прозора: „Страшан злочин. — Улица „Hirondelles“, улица „Fleurs“. Дете силовано и убијено... исечено на комаде... Пакет“. Ту је и Делфина у заједничком кревету, држећи поред себе своју кћерчицу. У пола пробужена, сломљена од умора, ужаснута од страха, под утицајем страховите море, и она понавља: „Једно дете... силовано... убијено и један пакет.. улица „Hirondelles.. улица „Fleurs“. И у место да каже: „Ја то видим одавде“, она узвикује нагло и неразвишено: „Ја сам то видела“. У овом тренутку она говори истину, јер је доиста видела, али само у мислима и у машти, а никако у ствари. Њена фамилија заинтересована и радознала, наваљује на њу с питањима; она је већ потпуно будна. Брат, сестра, мати, сви су нестрпљиви. Како, Делфина, ти си видела? Е, онда, причај. Како да нисам видела? Зар ви не знате? Улица „Hirondelles“, на углу улице „Fleurs“, то је преко пута г. Нордена. Ту је пакет остављен. Да, да, видела сам човека. То је он... Један човек са густим и подигнутим брковима... Добро сам га видела. Доказ је то што сам се с њим свађала.

— Како, Делфина, ти си се свађала с њим?

— Ја се нисам бојала тога човека. Посматрала сам га. Он ме запиташе: „Што ме тако гледате?“ Одговорих му: „Зато што хоћу“. Он додаде: „Торњајте се вашим путем, иначе ћу вас распалити“. „Пробајте једном да видите шта ће бити“, добаћих му. Ја сам после овога отишла, али сам из улице „Laeken“ видела како је оставио пакет.

Узбуђена и грозничава, Делфина одушевљено прича и понавља своју причу у најинтимнијем фамилијарном кругу. О извршеном злочину готово још нико и не зна; она је од првих који су за њега сазнали. У овом тренутку, у 2 сата по поноћи, она није могла ни слутити да власт неће пронаћи кривца. Она говори, ђаска, измишља, шали се; она хоће да изгледа интересантна у очима својих, и ништа више. Она је далеко од претпоставке да

БЕНО интимно, детињасто и несвесно брбљање може имати озбиљних последица. Несрећом по њу, сутра дан није нађен никакав траг од злочина. Љубопитљива фамилија затражи од Делфине да јој понова исприча јуначку сцену између ње и злочинца, и Делфина понови своју причу. Пошто још ништа не беше откривено мати њена, веома честита жена, отпоче саветовати Делфину да саопшти властима оно што је видела. Делфина ово одби, поод изговором да њена обавештења немају никакве важности, и да власт може бити и без њих. „Она ће и без мене добро урадити“, одговорила је она одлучно. Немогући претпоставити шалу и неозбиљност код своје кћери, а имајући у виду полицијски неуспех у проналаску кривца, мајка је посведневно тера да сведочи, али се она одупире, околиши и понавља да су њена сазнања без вредности. Мати, међутим, наваљује и доказује јој, да њена обавештења могу бити од врло велике вредности по истрагу. Делфина и даље остаје пасивна. Најзад мати, сита ове равнодушности, а у жељи да помогне власти, наређује и прети. „Ако овог јутра не одеш у полицијски комесаријат и не саопштиш шта си видела, ја ћу лично тамо отићи и доставити те“. Пехотећи се понизити у очима својих, признавајући да им је у полу сну, у 2 сата изјутра, причала само једну лепу и измишљену историју, Делфина најзад, под материном претњом, одлази у комесаријат и сведочи. Ето под каквим је условима, на 5 дана после извршеног злочина, полицијски официр г. Спител примио и озваничио Делфинину приповетку. Мало доцније, истражни судија г. Хаве у својој „Важној Објави“ од 24. фебруара 1906 год. објавио је целом свету дефинитиван опис злочинчев, утврђен према сувереној сведоци г-ђе Делфине Дисар.

Природа измишљотине.

Зашто је и како је Делфина Дисар измислила своју причу? Измишљотина, сама по себи, није ни неваљала, ни пакосна, ни интересантна; она је избила спонтано и несвесно, под утиском страха и запрепашћености. Делфина је једна мала жена, живе природе, нервозна, узбудљива, раздражљива, са јаком маштом и хистеријом сентименталношћу. По својој природи, она је тип брбљивице и лажљивице. Пренеражена изненадним новошћу о страховитом злочину, гушена мрачном и страховитом мором, она у свом кревету, у 2 сата изјутра, прича сензациону историју, која је доцније постала њеном сведоциом. У овој њеној историји налазимо сједињене све елементе невероватноће и ауто-сугестије. Њена прича резултанта је четири лична елемента, који су имали нарочитог утицаја на њен дух; она представља асоцијацију четири материнске идеје. Делфина, у пола успавана, чује ове речи: „Ужасан злочин... Једно дете силовано, убијено и исечено на комаде... Улица „Hirondelles“, улица „Fleurs“.

Да рашчланимо њену измишљотину.

Прва идеја. — Девојчица силована, убијена, исечена на комаде... Једно дете... једно дете напуштено. Инстинктивно, Дел-

фина одмах помишља на своје дете, на своју девојчицу од 4 год., која је у кревету поред ње, и коју загрева својим несрећним али дирљивим миловањем. Чувши за страховити злочин, она се, на мах, остела као да јој је утроба ишчупана, и отпочела да предвиђа са ужасом несрећну будућност. Њена мала, лишена неге и надзора, биће такође изложена уличним опасностима. Због свог детета Делфина је већ много патила. Каква ли је страховита голгота очекује у будућности? У детету напуштеном, заведеном, силованом и срамно убијеном, њена уобразиља види њену сопствену девојчицу. Она тада почиње дрхтати, узнемиривати се. Љутити се, жалостити се и измишљати. Њена измишљотина је хистеријична, и потиче од срца напуштене матере.

Друга идеја. — Улица „Hirondelles“, према улици „Fleurs“, Делфина ово види тачно, она врло добро познаје ова места, и зна празно место где је пакет био остављен. У епоси извршеног злочина она је радила у Ђурчијској радионици г. Филипа Нордена, у улици „Fleurs“ бр. 2, на углу улице „Hirondelles“, тачно преко пута куће где је пакет нађен. Сваког дана Делфина је овуда пролазила најмање четири пута, идући на посао и враћајући се кући. Магповено она је видла, не својим очима већ у својој уобразиљи и у својим мислима, место које посматра и гази ногама четири пута дневно.

Трећа идеја. — Једна препирка. Видели смо, да је противно психолошкој вероватноћи да се злочинац, који под мишком носи леш своје жртве, зауставља на путу и губи своје драгоцене време, тражећи свађу са равнодушним и беспосленим пролазником. Али, и ако ова свађа није могла постојати у намери и акција злочинчевим, она, напротив, увек постоји у Делфинином духу и карактеру. По природи жива и експанзивна, она је по темпераменту инација и кавгација. На кратко време пре извршеног злочина, гђца Делфина радила је у радионици г. Витријена из које је, због ужасне свађе са једном од другарица, била отпуштена, заједно са овом. Ова свађа била је узрок погоршању беде код Делфине и њене породице. Према овоме, није ни мало чудновато што се идеја о свађи појавила у њеном мозгу.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И УПУТИ

За разматрање решења суда општине града Београда, донесених на основу грађевинског закона за варош Београд, без обзира да ли се њима расправљају главна или споредна питања, није надлежан Министар Унутрашњих дела, као непосредна надзорна власт над општином београдском, већ Управа града Београда.

Д-р Ст. М. П., овд., пресудом суда општине београдске од 8. октобра 1909. год. КБр. 3999, а на основу чл. 3. и тач. 1. чл. 4. грађевинског закона за варош Београд, кажњен је са 100 дин. за бесправно зидање зграде.

Противу ове пресуде кажњени Д-р Ст. изјавио је жалбу, преко општинског суда, Управи града Београда.

Суд општине града Београда, решењем од 15. новембра 1908. год. КБр. 5973, а на основу §§ 15. и 16. полицијске уредбе, одбацио му је ову жалбу као неблагоприятно поднесену, с тога, што је њему пресуда саопштена 6-ог а он жалбу предао пошти на повратни реџелс тек 10. новембра 1908. год.

Министар Унутрашњих дела нашао је, да је навод жалитељев, да је жалбу предао 10-ог новембра с тога, што је последњег дана за изјаву и предају жалбе 9-ог новембра — био празник, неумесан и без вредности по томе, што се овде не може по аналогiji применити § 15. крив. суд. пост. пошто судови варошких општина, по чл. 90. закона о општинама, раде сваког дана, па је с тога решењем својим од 2. јануара 1909. год. ПМ 25339, а на основу § 10. устројства централне државне Управе и чл. 142. зак. о општинама, одобрио решење општинског суда.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да ожалбено решење не одговара закону из ових разлога:

Као што се из акта овог предмета види, жалитељ је на основу чл. 3. грађевинског закона за варош Београд пресудом општинског суда од 8. октобра 1908. год. КБр. 3999, кажњен са 100 динара зато, што је на своме имању озидвао зграду са више оделења, не тражећи дозволу, потребну по тач. 1. чл. 4. истог закона.

Противу ове пресуде жалитељ је изјавио жалбу, коју му је општински суд решењем од 15. новембра 1908 г. КБр. 5973, одбацио као неблагоприятно поднесену, а ово решење општинског суда одобрио је и Министар ожалбеним решењем.

По члану 35. грађевинског закона за варош Београд, противу решења општинске власти и грађевинског одбора подноси се жалба Управи града Београда, а противу решења ове Министру грађевина.

Према томе, Министар унутрашњих дела и ако је по чл. 142. зак. о општинама надзорна власт над општином града Београда, опет по грађевинском закону није био надлежан за разматрање решења општинског суда КБр. 5973, и ако је њиме расправљено споредно питање — питање о благовремености изјављене жалбе противу пресуде КБр. 3999.

Министар унутрашњих дела писмом од 10. фебруара 1910. год. ПМ 2162, известно је Државни Савет, да предње разлоге усваја, и да ће у смислу истих издати жалбоцу друго решење.

Одлука Државног Савета од 12. фебруара 1910 год. № 1304.

Државни Савет није надлежан за разматрање решења полицијских власти, која се тичу питања о обустави извршења судских пресуда.

По осудним решењима првосудног смедеревског суда од 24. августа 1898. год. № 18255, и од 12. септембра 1898. г. № 18254, Јапићије К..., трговац из Сме-

дерева, имао је да плати Браћи Х. 1250 динара дуга са осталим трошковима.

По обадва дуговања Јанићију су, сем осталог, узете биле у попис и акције Смедеревске Задруге.

Актом од 20. септембра 1907. године Јанићије се обратио начелству округа смедеревског и навео, да је своје повериоце са свим исплатио, па чак и више дао, те је с тога тражио, да му се пом. акције врате.

Како су се повериоци противили томе, наводећи да још нису потпуно измирени, то је начелство, приступајући прорачуну, нашло, да молилац има да плати повериоцу још 135·37 дин., па је с тога решењем од 15. јануара 1909. год. № 26, одлучило, да се за наплату тога дуга изложе продаји три акције Смедеревске Задруге, које се налазе у депозитној каси начелства.

Ово решење оснажио је и Министар унутрашњих дела својим решењем од 13. фебруара 1909. год. П. № 2956.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да се предмет ове жалбе не тиче административног спора у смислу тач. 2. чл. 48. саветског пословника, већ питања о обустави извршења пресуде, за решење кога Државни Савет, према чл. 5. зак. о своме уређењу и чл. 144. Устава није надлежан, а жалитељу, ако налази да је оштећен, не стоји ништа на путу, да се путем спора обрати суду за накнаду штете од лица, кога одговорним сматра, ако хоће и успеу се нада. С тога је одлуком својом од 19. фебруара 1910. год. № 1482. одбацио жалбу као ненадлежној власти поднесену.

Када је извршном пресудом полицијске власти наређено одузимање непокретног имања од једног парничара и уступање другом парничару, па осуђени неће сам да то имање уступи у сопственост или наживање свом парничару, онда је полицијска власт дужна сама ово одузимање, односно уступање, извршити а не понова наређивати одузимање и уступање тог имања.

Стараоци масе пок. Живка Д., из Змињака, оптужили су Игњата Ј., онд., средњој власти, да је на самовласан начин присвојио масену земљу звану „Ливада“, па су тражили, да се за дело самовлашћа казни, а заузету земљу врати маси.

Пресудом начелника ср. мачванског од 23. маја 1907. године № 9150, Игњат је био ослобођен казне за дело самовлашћа, али му је наређено, да спорну земљу уступи маси у року од три дана од дана извршности пресуде.

Пресуду ову одобрио је и првостепени шабачки суд одлуком од 9. јануара 1908. год. № 36994.

Главни старалац масе тражио је по том од средње власти, да спорну земљу уступи маси, подносећи и тачију од те земље.

Начелник средњи донео је решење 2. априла 1908. год. № 742, и њиме наредио Игњату, да спорну земљу још одмах уступи маси пок. Живка.

Ово решење средње власти оснажило је начелство окружно, а решење овога

Министар унутрашњих дела својим решењем од 18. октобра 1908. год. № 20399.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да ожалбено решење Министрово не одговара закону из ових разлога:

Као што се види из акта, по тужби стараоца масе пок. Живка Д., за дело самовлашћа, начелник среза мачванског пресудом од 23. маја 1907 год. Бр. 9150, коју је оснажио и шабачки првостепени суд одлуком од 9. јануара 1908 год. Бр. 36994, ослободио је био жалитеља казне због дела из § 375. а. кривичног закона, услед застарелости, али му је наредно да спорну земљу уступи маси у року од три дана од дана извршности пресуде, а ако налази да је у праву, онда да води спор код суда.

На тај начин овај је предмет једном свршен, и средња власт, по тражењу стараоца масе да се спорна земља уступи маси, није могла понова, решењем од 2. априла 1908 год. Бр. 742, наређивати жалитељу да спорну земљу одмах уступи поменутој маси, већ је у смислу § 493. грађанског судског поступка, имала само да изврши поменуто извршну пресуду средње власти Бр. 7150, те према томе ни начелство и Министар нису могли одобрити, да се понова решава о једној свршеној ствари коју је суд расправио.

Писмом од 1. фебруара 1910. године № 1491, Министар је известио Државни Савет, да се са предњим примедбама слаже, и да ће у смислу истих издати жалиоцу друго решење.

Одлука Државног Савета од 9. фебруара 1910. год. № 928.

Држава, по чл. 108. зак. о непосредном порезу, има првенствено право само за наплату редовног пореза и приреза, као и трошкова око пописа и продаје, али не и за наплату казног пореза.

Пресудом пореског одељења среза голубачког од 16. септембра 1903. године № 860, а на основу чл. 111. зак. о непосредном порезу, кажњен је Ђорђе Б... са 1195·01 дин. због непријаве извесне радње за разрез пореза.

Ову пресуду одобрио је Министар Финансија, а решење овога Државни Савет.

Пошто Ђорђе није имао готовог новца, то је пореско одељење за наплату ове казне узело у попис и продало једну његову кућу, коју је купила његова жена Перса за 3500 дин.

По тражењу пореског одељења, да купац Перса положи излицитирану цену, она се актом од 27. децембра 1907 год. обратила одељењу и у њему представила: да она излицитирану цену неће да положи, пошто је на купљеном имању била интабулисани поверилац за суму од 3000 дин., па је, пристајући да исплати Управу Фондова, као првог интабулисаног повериоца, и редовну дужну порезу на продато имање, тражила, да јој се тачија на купљено имање изда без полагања излицитиране цене. За доказ својих навода, поднела је оверен препис облигације, по којој јој њен муж дугује 3000 дин. од примљеног мираза, и решење првостепеног неготиноског суда од 1888 год. о стављеној

интабулацији на продато имање за обезбеду горњег дуга.

Пореско одељење нашло је, да се молитељка Перса не може користити §§ 483. и 489. грађ. суд. пост., пошто продају имања није ни вршило за наплату њеног потраживања, већ за наплату редовног и казног пореза, дакле за рачун државног пореза, који је по чл. 108. зак. о непосредном порезу првенствен и искључује све повериоце, без обзира на њихова обезбеђења, па ју је с тога решењем својим од 7. маја 1908 год. ПорБр. 4931., а на основу чл. 107., 108. и 109. пореског закона и §§ 465 и 484. грађ. суд. поступка одбило од овог тражења, с тим да се изврши нова продаја на штету њену.

Ово решење одобрио је и Министар Финансија решењем од 7. октобра 1908 г. ПрБр. 16823.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да ожалбено решење Министрово не одговара закону из ових разлога:

Не стоји тврђење пореске власти, да Држава и у овоме случају има првенствено право наплате у смислу чл. 108. пореског закона, јер је овим законским прописом предвиђено, да Држава има прече право наплате само у погледу редовног пореза и приреза, као и трошкова пописа и продаје, али не и у погледу наплате казног пореза.

Према томе, жалитељка, као интабулисани поверилац и купац продатог интабулисаног имања, које јој је по §§ 326. и 327. грађ. закона служило као залога за подмирење њеног примања, није по § 483. грађ. суд. пост. ни дужна положити целу излицитирану цену у готову новцу, већ само онолико, колико достиже за измирење редовне порезе на продато имање и Управе Фондова, као првог интабулисаног повериоца, пошто се поднетим прилозима у акту њеног тражења (облигацијом и решењем прв. неготиноског суда) утврђује, да је њено обезбеђење много раније од односног права државног на наплату овог казног пореза.

Министар финансија писмом од 3. децембра 1909 год. ПрБр. 30061, известио је Државни Савет, да предње примедбе усваја и да ће у смислу истих издати жалитељци друго решење.

Одлука Државног Савета од 8. децембра 1909. год. № 7712.

Противу решења и одлука надзорне власти, којима се одобравају или не одобравају одлуке збора, одбора или општинског суда, жалбе се изјављују Државном Савету, а не Министру Унутрашњих Дела.

К. М. Н., благајник из Ч..., упутио је једну молбу, којом је молио суд и одбор општине ч..., да поправи калдрму у једном делу улице, у којој је његово имање, те да се не би отицањем воде правила штета његовом имању.

Одбор општински поводом овога донео је одлуку, да је општина своју калдрму начинила како ваља, а пошто молилац није хтео подићи земљиште насипањем песка, то му се сада ставља у дужност, да он своје земљиште подаспе.

По жалби, надзорна власт одобрила је одлуку одборску као на закону основану, а жалбу одбацила као неумесну.

Противу решења надзорне власти К. М. Н. изјавио је жалбу Министру унутрашњих дела, и Министар је нашао, да за разматрање овог предмета није надлежан са ових разлога:

По чл. 152. зак. о општинама за разматрање решења општинског суда и одбора надлежна је надзорна власт, која је, у овом случају, по својој надлежности и поступила.

По чл. 170. истог закона, жалбе противу решења и одлука надзорне власти изјављују се Државном Савету, према чему за разматрање и оцену ожалбеног решења надзорне власти Министар није надлежан.

Са тих разлога решењем од 12. децембра 1909. год. П. № 26568, одбацио је односну жалбу као ненадлежно упућену му.

По изјављеној жалби, III. одсек Државног Савета нашао је, да је ожалбено решење Министрово правилно и на закону основано, па је, на основу чл. 170. зак. о општинама, одлуком од 11. марта 1910 год. № 1743. одбацио жалбу као неумесну.

Све жалбе по закону о општинама изјављују се у року од пет дана од дана саопштења одлуке или наредбе, а противу радње збора, од дана кад је био збор, не рачунајући у рок дан саопштења или дан збора.

Одбор општине прно-травске на свом састанку од 21. августа 1909. год. донео је одлуку, да одобрава Јовану Ц., столару онд., да на реци Чемерштици подигне једну стругару. Ову одлуку одбор је донео на основу чл. 30. тач. 2. става II. закона о водама, и исту одобрила и надзорна власт решењем својим од 5. септембра 1909 год. № 12971.

Противу овог решења надзорне власти изјавио је 6. јануара 1910. год. жалбу Државном Савету одборник општински Милча С., наводећи да је решење неправилно и да не одговара закону.

Трећи одсек Државног Савета одбацио је ову жалбу као неблагоприятно поднесу, пошто се из акта види да се жалитељ, према чл. 171. закона о општинама, није жалио у року од пет дана.

Општински кошеви морају се подићи само на имању у непосредној близини општинске зграде и на местима са повољним техничким условима.

Збор општине јовањске на дан 3. новембра 1909. год. донео је одлуку, да се општински кош подигне на плацу Павла П., механције ондашњег, стим, да се Павле обавезе, да никада од општине никакву кирију неће тражити.

Надзорна власт решењем својим од 12. јануара 1910. год. № 402, обуставила је од извршења зборску одлуку са разлога: што је противна чл. 13. закона о општинским кошевима, јер је решено да се кош прави на приватном имању и по-

даље од општинске суднице; а сем тога, што изабрано земљиште не одговара техничким захтевима.

С тога је сва акта овог предмета заједно са својим решењем доставила Министру унутрашњих дела, а Министар, налазећи, да зборска одлука не одговара чл. 13. закона о општинским кошевима, по коме се општински кошеви морају подићи на имањима у близини општинске зграде и на местима са повољним техничким условима, — послао је, на основу чл. 152. зак. о општинама, сва акта Државном Савету на коначно решење.

Трећи одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано, па га је с тога одлуком од 11. марта 1910. год. № 1891, одобрио.

Јос. Ђ. Ст.

Одлука опште Седнице Касационог Суда

И по истиним делима, кад првостепени суд доноси пресуду, има се кривична одговорност оптуженог ценити по крив. суд. пост. а не по полицијској уредби.

Код смедеревског првостеп. суда, одговарали су Ж. С. и М. С. за дело опасне крађе, кажњиво по § 223 т. 2. крив. зак. По свршеном извињању на претресу суд је утврдио, да не стоји дело из § 223 т. 2. већ иступно дело крађе кажњиво по § 391. крив. зак. и ценећи одговорност оптужених по полиц. уредби оптуж. Ж. осудио је на 20 дана затвора, а оптуж. М. ослободио казне као невиног.

Апелациони Суд је својом пресудом № 3737, одобрио пресуду првостеп. смедеревског суда. По жалби држав. тужиоца Касациони Суд примедбама својим № 11802, поништио је пресуду Апелационог Суда са разлога:

„Према § 220 крив. суд. поступка, суд има само оно за истинито сматрати, што је по прописима кривичног судског поступка доказано, без обзира на то, по каквом делу оптужени одговара. Па како је суд противно наведеном законском пропису поступио, јер је кривичну одговорност оптуженог Ж. и М. по делу из § 391. I. одељ. казн. законика ценито по полицијској уредби, то ни пресуда, која је заснована на таквој оцени доказа не може опстати“.

Апелациони Суд није примио поменуте примедбе Касац. Суда већ је дао противразлоге под № 111.

„Ван сваке је сумње, да се по § 220 крив. суд. поступка има за истинито сматрати само оно, што је по прописима закона о кривич. судском поступку доказано. Али како суђење иступних кривичних дела у случајевима из § 210 крив. суд. поступка спада у надлежност првостепених судова као изузетак, Апелациони Суд налази да се кривична одговорност оптуженог Ж. и М. не треба да цени по зајоничу кривичног судског поступка, који предвиђа поступак за дела, која спадају под редовну судску праву и редовно суђење, већ по полицијској уредби, као поступку, који једино важи за извињање и суђење иступних дела“.

„Овако схватање: да за кривичну одговорност оптуженика за иступне кривице, и ако исте суде судови, важе прописи полиц. уредбе, има наслона у гледишту, што се према закону о шумама кривична одговорност дотичног оптуженика цени по закону о шумама, који прописује, кад се има узети за доказано да је ко учинилац горосече и осталих дела, која се казне по том закону.“

„У осталом, не може се ни замислити, да је законодавац хтео да кривице ослободи казне за иступе, које би судови првостепени судили зато, што њихова кривична одговорност није доказана по кривичном поступку. Кад би се тако узимало, онда давање иступних кривица у суђење првостепених судова не би могло бити ни чим оправдано и имало би рђавих последица, да би се кривци, и ако им суди строжији суд, извлачили испод заслужене казне“.

„Правилност оваквог схватања Апелационог Суда утврђује и досадања пракса судска, по којој су првостепени судови за иступе употребљавали доказе по полицијској уредби, па то и Апелациони и Касациони Суд одобравали.“

Са наведених разлога Апелациони Суд налази, да је полиц. уредба овде правилно примењена.“

Касациони Суд у својој општој седнице усвојио је примедбе свога I. одељења, а противразлоге Апелац. Суда одбацио, и према оваквој одлуци, Апелациони је Суд пресудом № 2161 ослободио оптуженог Ж. из недостатка довољних доказа, коју је и Касациони Суд решењем № 10010 одобрио.

Одлука опште седнице Касационог Суда.

Да би ипостојало дело из § 125. крив. зак., није довољно да је чиновник кога само ошамарио, већ да га је тукао или туки дао, која радња долази под појам злостављања.

Првостеп. крушевач. суду био је оптужен А. Ј. писар срески, што је истукао М. С. земљ. који је на кулуку био, и при коме је оптужени настојавао. Државни тужилац га је оптужио за дело из § 125 казн. законика, но првостепени суд је по извињању на претресу нашао, да у радњи оптуженог стоји дело јавне увреде кажњиво по § 213 у вези са § 131 крив. зак. и казнио је оптуженог новчаном казном. Апелациони Суд је нашао да овде стоји дело из § 125 крив. зак., јер га је оптужени учинио у званичној дужности као писар полицијски, а за појам овога дела није потребно да постоји и повреда тела на оном лицу, које је било предмет самовласне туче или прекорачења границе власти законом одређене од стране чиновника или службеника општин. као што то погрешно узима првостеп. суд. И према оваквој квалификацији казнио је оптуженог затвором.

По жалби држав. тужиоца и браниоца оптуженога, Касациони Суд примедбама својим № 4882, поништио је пресуду Апелац. Суда са разлога:

Пресудом првостеп. суда констатовано је, да је признањем оптуженога, које се слаже са ислеђеним околностима, по § 225 кривичног судског поступка доказано, да је оптужени *ошамарио* приватног тужиоца, и то тек онда, кад му тужилац, који је хтео побећи с кулука, не само није хтео казати своје име, него му безобразно и увредљиво одговарао, па и претпо што га за име пита. Ту констатацију усвојио је и Апелациони Суд као што се из његове пресуде види. Према томе погрешна је квалификација Апелационог Суда, по којој би ова радња оптуженога чинила кривично дело из § 125. казн. законика, јер под изразима: *тукао или тући дао*, који се налазе у том законском пропису, има се разумети само таква недопуштена радња, која долази под појам *злостављања*, а не и кад се неко само ошамарио или ћуши, што по нашем закону, јесте увреда делом (реална инјурија). У вези с овим, Апелациони Суд признајући оптуженоме изазваност од стране приватног тужиоца, имао би, даље, да цени колико је оптужени тиме од стране тужиоца нагнан на овакав свој поступак, као и да оцени увредљиве одговоре тужиоца, који су претходили, и тај поступак оптуженога изазвали, па према томе и одлуку своју да донесе у смислу § 215. крив. зак.

Апелациони Суд није усвојио ове примедбе већ је дао следеће противразлоге:

„Кад оптужени А. сам признаје, да је као писар полицијски над кулучарима на кулуку среском водно надзор, и да је том приликом приватног тужиоцу ударио два шамара, што му одмах није казао име и презиме, него му је безобразно и увредљиво одговарао; онда је оптужени, вршећи званичну дужност учинио дело као јавни службеник и таква радња, која је скопчана са званичним радом и злостављањем јесте дело из § 125. крив. зак. а не дело из § 213. крив. зак. као увреда, делом нанесена, као што је то Касациони Суд узео.“

Под појам злоставе Апелациони Суд сматра да улази и злостављање и туча од два шамара, јер се изрази из § 125. крив. зак. „тукао и тући дао“ другачије не могу разумети него као злостављање, а нарочито кад је то потекло од чиновника, приликом вршења његове званичне дужности.“

„У крајњем случају Апелациони Суд налази да овде може стајати само још и дело из § 122. крив. зак., а никако јавна увреда, коју наш законодавац није унео у главу XI. крив. зак. у којој је прописано нарочите казне за чиновнике, који се у својој дужности не повињавају закону и законским одредбама, већ је јавне увреде ставио у глави XXII. крив. зак.“

Касациони суд у својој општој седници од 12. Јуна 1909. г. № 7217. усвојио је примедбе свога одељења а противразлоге Апелационог Суда одбацио.

Мишљење опште седнице Касационог Суда

Застарелост за административне или дисциплинске кривице, као ни за казне за те кривице по специјалном закону из-

речене, не постоји, ако ова није нарочито предвиђена тим специјалним законом.

Поводом захтева господина Министра правде од 25. фебруара 1910 г. № 3068, а на тражење господина Министра просвете и црквених послова од 2. фебруара 1910 год. Ц. № 291, да Касациони Суд на основу тач. 2. § 16. свога устројства да своје мишљење о томе: да ли административне кривице предвиђене специјалним законима, и по тим кривицама изречене казне застаревају онако како је прописано у § 396. казн. законика, по протеку три месеца, ако специјалним законом није предвиђена нарочита застарелост за њих, или ако застарелост за њих није тим законом нарочито искључена. То питање господ. Министра везује се нарочито за кривице и казне ове врсте по закону о црквеним властима у погледу на свештенике.

Касациони Суд у општој седници својој, састављеној на основу тач. 2. § 16. свога устројства, проучио је ово питање па је нашао:

„Застарелост дела, као и застарелост изречене казне“, прописана у § 396. казн. законика, тиче се само дела и казни из III чести казног законика; примењује се, дакле, само на криминалне иступе и за њих изречене казне, а не може се, бар без нарочитог законског овлашћења, примењивати и на административне или дисциплинске иступе и казне по њима изречене. Ово зато што су у опште кривице из казног законика природе са свим друкче и по предмету свом битно се разликују од административних и дисциплинских кривица. Због тога ни подела административних и дисциплинских кривица није изведена као код кривица кажњивих по казног законика у коме је, према тој подели, одређена и застарелост дужа или краћа за поједине категорије.

Из тога излази ово: да застарелост за административне или дисциплинске кривице, као ни за казне за те кривице, по специјалном закону изречене, не постоји, ако ово није нарочито предвиђено тим специјалним законом. То, дакле, важи и за ове кривице свештеника, кажњиве по закону о црквеним властима као и за дисциплинске кривице по закону о чиновницима грађанског реда.

Решење Касац. Суда о сукобу војне власти са Управом вароши Београда о томе: ко је надлежан за извиђање дела која учине војни свештеници вршећи своју дужност.

По предмету сукоба појављеног између Управе града Београда с једне и војне власти у Београду с друге стране, о надлежности по делу оптужена г. В. М., војног проте а због дела из § 113. казног законика, Касациони Суд расмотрио је како акта о појављеном сукобу тако и акта поменутог оптуженога, па је нашао, да је како за истрагу тако и за суђење овог дела надлежна војна власт, односно војни суд и то са ових разлога:

Што је оптужени као војни протојереј, дакле као војно службено лице, у по-

гледу његове војне службене дужности подлежао свима правилима, законима и прописима војним, и стајао под надзором своје претпостављене војне власти те по томе и за све своје кривице, учињене у овој својој службеној војној дужности потпада под војну власт, односно војни суд по § 14 зак. о пост. вој. судова у кривичним делима.

„Према томе, дакле, кад је оптужени примио легат за војну цркву Ружицу као војни протојереј на руковање, у којој је цркви он као војно свештено лице и као њеп старешина по наређењу војне власти чинио дејствовао, и сам њеном имаовином руковао и за вршење своје службе војној власти одговоран стојао, онда је за поменуто дело, како за истрагу тако и за суђење по горенаведеном законском пропису надлежна војна власт.“

А што је оптужени поменути легат примио по овлашћењу београдског духов. суда, то није од утицаја на решење надлежности за истрагу и суђење овог дела оптуженога, једно по томе, што је он био надлежан, за пријем истог легата као одређени старешина и заступник цркве Ружице на руковање, и по томе као такав и овлашћен за пријем истог легата од Духовног суда, као надзорне црквене власти, по закону о црквеним властима, а друго по томе, што је оптужени као свештено лице, стајао под надзором духовне власти само у погледу вршења чисто верских обреда и његовог моралног понашања и поведене у цркви и ван ове, зашто само и подлежи одговорности духовној власти по правилима и прописима о црквеним властима и канона, а за све остале повреде своје дужности има да одговара по војним законима.“

М. Л. Р.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Г. Бранко П. Сретеновић, деловођа општине варошице Младеновца, пита:

„По чл. 39. зак. о уређењу касапница, општине, које не дају своје касапнице под аренду, већ остављају сваком праву да може клати стоку, само са обавезом, да за то општини одређену таксу плати, могу у својим правилима, која ће јавно обзнанити, прописати казну за онога, који би се ухватио да кришом стоку коље, неплативши претходно општини припадајућу таксу. Ова казна да може бити до четвороструке таксе на закљано кришом марвинче ит.д.“

По § 326. кривичног закона, у случајима који нису у кривичном законика, а ни у другим специјалним законима предвиђени, и за које није казна прописана, моћи ће месна полицијска власт издавати наредбе и у овима одређивати казну од 10 до 150 дин. или од 1 до 20 дана затвора, за лица која би противно овим наредбама радила.

Дакле, као што се види: ни законом о уређењу касапница, а ни кривичним

законом нигде није прописана казна за оне, који ван реона онога места у коме живе, купују месо и уносе га у своје домове за личну потрошњу.

Како се ван реона ове општине налазе две сеоске касапнице, у којима се стока које и месо лекарски не прегледано продаје, јевтиније него у вароши, то и поједини грађани ове општине често пута, тамо одлазе, месо купују и за своју домаћу потрошњу у варош уносе не плаћајући својој општини за то никакву таксу, ма да је свакоме у овоме месту слободно стоку клати и месо продавати али под условом да на сваки 1 к. гр. месеца плати општини 0-10 п. дин. таксе пошто касапница није издата под аренду.

Овим поступком, појединих грађана штети се општинска каса, а постоји и бојазан да се услед тога, што се на тим сеоским касапницама месо лекарски не прегледа, продаје може бити и покварено, — не појаве у вароши какве разне болести.

У чл. 94. и 95. зак. о општинама, поред тамо побројаних дужности, суду општинском стављено је у дужност и то: да чува и потпомаже општинске интересе, да се стара о унапређењу општине и њених чланова у сваком погледу а поглавито: просветном, привредном, здравственом и моралном, као и да се стара о одржању здравља људи и стоке у општини и да контролише све оно што је од утицаја на здравље људско ит.д.

Да би општински суд одговорио овим својим дужностима, он је на основу § 326. кривич. закона, наредбом својом од 2. марта пр. год. Бр. 830. коју је јавно обзнанио, забранио својим грађанима да у оvd. варош уносе са стране месо, било за своју домаћу потрошњу или препродају, и да ће свако оно лице које се ухвати да и поред ове наредбе месо у варош уноси, а није на исто општини одређену таксу платило, бити кажњено од 25 до 50 дин. у корист општ. касе.

На основу ове наредбе, председник овог суда, реферисао је у два маха извесна лица из ове општине што се ове наредбе нису придржавали, већ су месо ван реона купили и у варош за личну потрошњу унели кришом, без да су кланичну таксу платили. Тако, прве реферисао је 21. августа пр. год. те су стога пресудом овог суда бр. 3253 од 28. авг. пр. год. кажњени са по 25 дин. у корист општ. касе, коју је пресуду по жалби једног од осуђених колегијум II-ог одељ. првост. суда окр. београдског одлуком својом од 17. октобра пр. год. № 29.155, као закониту одобрио, са разлога што је иста заснована на § 326. кривичног закона.

Друге пак, реферисао је 28. авг. пр. год. те је и ове општински суд пресудом својом од 8. октобра пр. год. Бр. 3296. казнио са по 25 дин. у корист општинске касе, но по жалби оба осуђена I-во одељ. првостепеног суда окр. београдског одлуком својом № 449. од 7. јануара т. г. поништило је ову пресуду као незакониту са ових разлога:

„По члану 39. (зак.) о уредби о касапницама, лица која се огреше о тај пропис казне се „до четвороструке таксе, која

припада на закљано кришом марвинче“, према чему, мора се знати, колика је такса и по њој казна може бити до четвороструке таксе, а никако не произвољно од 25 до 50 дин. када се таква казна не оснива на закону.

Исто тако, и сама наредба тога суда о казни није основана на закону по чл. 39. уред. о касапницама, но на § 326. кривич. зак. док тај законски пропис не предвиђа и не даје овлашћење да се могу издавати наредбе за такве недопуштене радње, као што је уношење меса у варош и клање стоке, и најзад да суд размисли да ли у опште овде у томе што су оптужени унели неколико килограма меса у варош, може бити у опште каквог кривичног дела према чл. 39. уред. о касапницама, када тамо то није забрањено.

Овај суд са актом својим Бр. 523. вратио је обе ове пресуде поново прв. суду окр. београд. и молио га да пошто су оба дела једне исте природе или да обе пресуде поништи или обе одобри, али су оба одељења првост. суда остала при ранијим својим одлукама, налазећи да су оне према § 15. и 16. Полицијске Уредбе извршне.

Као што се овде види, једна је пресуда одобрена а друга поништена, и ако су дела једне исте природе и по моме личном мишљењу неправо је да се од једних казна наплати а од других не, па се тога молим уредништво за обавештење у првом наредном броју „Полицијског Гласника“ о томе: која је судска одлука правилнија, и шта би се могло да учини, да обе ове пресуде буду једнообразне. Ово у толико пре, што не знам како треба у сличном случају да се као деловођа општински (неправник) управљам, кад се правници у два судска одељења у мишљењима разилазе.“

— На ово питање одговарамо:

По закону од 22. фебруара 1869. године (Зборник XXII. стр. 20), општине које не издају своје касапнице под аренду, могу прописати правилима казну само за оне, који би се ухватили да кришом кољу стоку у обиму дотичне општине, „не плативши претходно општини припадајућу таксу, а не и за оне, који купе месо у суседној општини, па га у ову прву уносе.

Ова последња радња у опште не би била кажњива ни по уредби о касапницама, ни по криминалном законнику, јер се не предвиђа казна за исту.

Али, кад је општински суд, по праву које му даје § 326. кр. законика, из чисто здравствених обзира огласио ову радњу за кажњиву, старајући се тако, да се у Младеновац не уноси месо од угинуле и болесне стоке, онда је његов рад и законит и уместан, кад кажњава оне, који месо купују на страни па га у Младеновац уносе.

Према томе и поступак II одељења првостепеног београдског суда, што је одобрио пресуду општинског суда, саобразан је закону.

Како су и пресуда коју је одобрио II одељење и она коју је поништило I одељење, постале извршне у смислу § 15.

и 16. Полицијске Уредбе, то се оне нису ни могле мењати, али то не одузима право општинском суду да и даље кажњава оне, који поступају противно његовој наредби, заснованој на § 326. а вероватно и I одељење првостепеног београдског суда неће наћи разлога да остане при једном погрешном мишљењу, које је раније заступало.

Другог излаза у опште нема, јер тражити да о овоме питању доноси начелну одлуку Касациони Суд, било би неумесно, пошто је право суда, да издаје овакве наредбе несумњиво, што се види и из текста § 326. који између осталог гласи: „одржавања чистоте и свега онога што би било на корист и заштиту здравља грађана“.

II

Суд општине дрлупске, актом својим Бр. 164, пита:

„Ова општина добила је школу и школски плац у селу Дрлупи од поч. Јована Матића бив. из Дрлупе, пресудом првостепеног суда од 13. децембра 1906. године № 36120, и иста пресуда је одобрена решењем Касационог Суда од 4. децембра 1907 год. број 12688, без икаквих дугова.“

Но полицијска власт среза космајског, наредбом својом од 1. фебруара 1910 г. бр. 2388, тражи да се овај школски плац узме у попис за рачун г. Боривоја Анђелковића адв. из Београда, а по дуговању почившег Јована Матића бив. из Дрлупе.

Суд овај, актом својим од 11. јануара 1910. године Бр. 37, известио је начелника среза космајског, да ова општина нити школа не дугује ма шта г. Боривоју Анђелковићу, адв. из Београда, нити је ма какав дуг овој општини познат, нити суд овај сме чинити попис општинске имовине за туђе дугове, а противу прописа чл. 97. тач. 1. зак. о општинама.

Но полицијска власт поновним наређењем тражи искључиво да се само школски плац узме у попис за дуговање поч. Јов. Матића, бив. из Дрлупе, и још прети казном суду за неизвршење наредбе.

С тога се учтиво моли уредништво за следеће објашњење:

1.) кад општина има извршну пресуду првостепеног суда окр. београдског од 13. децембра 1906. год. бр. 36120, на школски плац, које је општина добила од п. Јована Матића бив. из Дрлупе без икаквих дугова, да ли се покрај такве пресуде може чинити попис тога имања за рачун и за дугове поч. Јована Матића, а противно § 188. грађ. суд. пост.?"

— На ово питање одговарамо:

Школа и школски плац могли би се пролати за дугове поч. Матића само у том једном случају, ако је на то имање стављена интабулација или прибелешка пре него што је оно прешло у својину школске општине, јер према § 327. 328. и 329. грађанског закона, по праву следовања, дуг је везан за zaloжено имање, и наплаћује се из истог без обзира на то, у чијим се рукама имање сада налази.

Ако није овакав случај, онда ово имање у опште не сме бити предмет продаје за дугове Јованове.

Међутим, како је задуживање и отуђивање школског имања везано за одобрење г. Министра просвете, према ставу другом чл. 18. закона о народним школама, то о захтеву средске власти треба известити и њега, па ће он наредити шта ће даље да се ради, било да је ово имање залага за дуг г. Анђелковића било да није.

У осталом, општински суд, да би избегао казну средске власти, може и извршити попис, само да пуномоћник општински на протоколу пописа изјави: да је имање школско, па ће и сама средска власт морати извидети право школе пре него што би приступила продаји, као што мора водити рачуна и о наређењима чл. 18. поменутога закона.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Машинка Петровић, служавка, родом из Црне Горе, извршила је крађу новца своје господару г. Војину Радосављевићу, артиљеријском пикувнику из Београда, па је за тим побегла. Она је стара 25 година, сувоњава, образа дугих, плава. — Акт Управе града Београда Бр. 11704.

Непознати крадљивац ноћу између 25. и 26. прошлог месеца украо је Даници Симић, собарици из Београда, следеће ствари: 10 белих, нових сукања; 12 нових, белих навлака за јастуке са уметцима везеним и монограмом «А. С.»; 2 креветска чаршава, један жениски а други бео; и један сребрни сат, женски без поклопца. — Акт кварта савамалског Бр. 2404.

Смај Челзо Луиђи, родом из Портеманоре — Италији, оптужен је за фалсификат, превару и крађу талијанске трговачке банке

у вредности 30000 динара. По оптужењу он је одмах побегао незнано куда.

Он је стар 28 година, висок 1.68 м. очију кестењавих, косе црно-сјајне, чела широког, носа и уста великих. У оделу је штофаном кестењаве боје.

На молбу овдашњег италијанског посланства, које мисли да се Смај налази у Србији, износимо његову слику са препоруком свима полицијским и општинским властима да за њиме најживљу потеру учине. — Акт Министарства Унутрашњих Дела ПБр. 6133.

Вукадин Величковић, калфа столарски, има да одговара код начелника среза бољевачког за лаку повреду тела, али се налази у бегству. Он је стар 26 година, раста средњег, дежмекаст, смеђ, малих бркова, очију великих. — Акт начелника среза бољевачког Бр. 19860/909.

Велимир Беслин, има да се притвори на захтев а-угарског конзулата у Београду за дело фалсификата извршеног у Кикинди. — Акт Управе града Београда Бр. 11123.

Мита Лазић, Циганин, осуђеник, побегао је 27. прошлог месеца са аде код Туприје, где је био на раду. Он је родом из Алексинца стар 27. година, раста средњег, сувоњав у оделу осуђеничком. — Делеша Управника сточарског завода у Туприји Бр. 1897.

Лазар Тодоровић, слуга, одговара за крађу извршену своје газди Драгутину Јаковљевићу, тежаку из Б. Потока. Лазар је родом из Краљева, стар 48 година, раста средњег, очију црних, косе смеђе, у оделу селачком. — Акт начелника среза врачарског Бр. 4253.

Милосав Н. слуга Ђоке Тодоровића тежака из Лештана, извршио је крађу своје газди па побегао. Том приликом однео: 1 чакшире од шајка нове; једно гуњче од шајка ново, 2 пара нових кошуља; једне опанке са кајишима; једне нове чарапе; једну шубару нову; један денши сат без капка и у новцу 3.50 динара. — Акт начелника среза врачарског Бр. 4771.

Данило Живковић, слуга, покрао је свога газду Марка Николића, тежака из Кнежевца па за тим побегао. Том приликом однео му: једну уложну књигу «Прометне Банке» од 1000 динара, у којој је било и 60 динара у новчаницима од по 10 динара. Он је родом из Пољаве у срезу пожаревачком, стар 14 година, раста средњег, плав у оделу селачком. — Акт начелника среза врачарског Бр. 2282.

Непознати крадљивац ноћу између 23. и 24. прошлог месеца обио је куфер г-ђе Наталије Марковић, из Ниша, и украо јој: три златне гране; два пара минђуша; неколико златних прстепова; једну меницу од 20000 динара; једну меницу од 1250 динара; једну признаницу на 250 динара и у готовом новцу један паномеондор. Све у вредности 22330 динара. — Акт начелства округа нишког Бр. 6763.

Драгомир Јовановић, звани «Пиклаш» налничар из Паланке, покушао је да изврши крађу Стевану Крстићу, трговцу ондашњем, па пошто је спречен побегао је. Он је стар 25 година, висок црномањаст, малих црних бркова, у оделу селачком. При говору врска. — Делеша начелника среза јасеничког округа смедеревског Бр. 7077.

Станислав Недељковић, момак пекарски, ноћу између 27. и 28. прошлог месеца покрао је Димитрија Чикаридиса, лекерцију из Ниша, па за тим побегао. Његов је опис непознат. — Акт начелства округа нишког Бр. 6941.

Цеко Иванов, деловођа софијске општине, украо је у софијском окружном суду више облигација у суми 6800 лева, па за тим побегао.

Он је стар 35 година, раста средњег, косе, очију и обрва смеђих, у лицу роав. На себи има црн зимски капут, панталоне грао боје и на глави мек црни шешир. Сем бугарског говори мало и румунски,

Како бугарске власти сумњају да се Цеко крије по Србији, то се препоручује најенергичније тражење свима полицијским и општинским властима. — Акт Министарства Унутрашњих Дела ПБр. 6395.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проласка стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

УХВАЋЕНИ

Богдан Манојловић, звани „Вла“ чију смо слику и потерницу донели у 11 броју од прошлог месеца, ухваћен је у Неготину и спроведен кварту теразиском.

Миливоје Грујић, раденик, чију смо потерницу изнели у 7. броју овога листа, ухваћен је у Пожези и спроведен Управи града Београда, која ће даље са њиме поступити по закону.

Новица Марковић, притвореник Управе града Београда, чију смо потерницу изнели у 7. броју листа, ухваћен је на Чукарици и са њиме ће се поступити по закону.

Према томе, престала је потреба за даљим тражењем горњих лица.

Милош Петронијевић, литографски ученик, чију смо потерницу донели у 36. броју листа од прошле године, ухваћен је и са њиме ће се поступити по закону.

ТРАЖЕ СЕ

Едуард Гал, а-угарски војни бегунац, коме је одређено место становања у округу топличком, отумарао је незнано куд без одобрења власти. Он је раста средњег, косе и бркова смеђих, очију плавих, добро развијен. Говори добро немачки и мађарски и мало српски. По занимању је црквени сликар. — Делеша начелства округа топличког Бр. 2231.

Славко, син **Живана Јаносевића**, обућара из Београда, отумарао је од свога родитеља и до данас се није вратио кући. Он је стар 17 година, раста средњег, косе плаве, у оделу грађанском. — Акт Управе града Београда Бр. 11598.

КРАЂЕСТОКЕ

Ноћу између 25. и 26. прошлог месеца непознати крадљивци укради су Димитрију Леричанцу, свештенику из Плакана, једног коња, мајорог 9—10 година, млаке доратасте, без роваша са жигом «К». Делеша начелника среза деспотовачког Бр. 5806.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову крађу и крадљивце.